

VII Euroopa kurtide kunsti- ja kultuurifestival "Salvia"

Tallinn, Eesti (08. – 11. august 2012)

Esinejad

Riik: Läti

Trupp: Läti kurtide kultuuri keskus "Ritausma"

Näidendi pealkiri: "Elu"

Autorid: Maria Antonova, Antra Purina, Dana Kalpina-Geida, Anžela Belska

Lavastajad: Maria Antonova, Antra Purina

Koreograaf: Dana Kalpina-Geida

Teised abilised: Anžela Belska (muusik)

Pikkus: 25 minutit

Näitlejad: Madara Indriksone, Maiga Elbrote, Biruta Lasmane, Liena Cerepko, Sergejs Soklakovs, Juris Elbrots, Aleksandrs Altuhovs, Martins Lange

Sünopsis: "Ritausma" trupis on koreograaf, muusik, kaks lavastajat, neli kurti näitlejat ja neli kurti tantsijat. Uuenduslik etendus "Elu" ühendab omavahel teatri, muusika, rütmi, tantsu ja viipekeelee ning võtab kokku inimelu sünnist surmani. Etendus näitab, et elu ei lõpe kunagi – see saab alguse iga kord, kui inimene sünnib.

Trupist: Läti kurtide kultuuri keskus "Ritausma" ('päikesetõus') annab kurtidele inimestele võimaluse võtta osa erinevatest üritustest ja hobigruppidest. Trupp, kes osaleb festivalil, koosneb 4 tantsijast ja 4 näitlejast vanuses 17-51. Vaatamata kurtusele mängivad kõik näitlejad muusikainstrumente ja tantsivad ühtses rütmis.

* * *

Riik: Saksamaa

Trupp: Thow & Show München

Näidendi pealkiri: Thow and Show komöödiashow

Autor: Roland Kühnlein ja THOW & SHOW

Lavastaja: Roland Kühnlein

Koreograaf ja stsenograaf: THOW & SHOW

Pikkus: 40-45 minutit

Näitlejad: Roland Kühnlein, Susanna Weber-Kühnlein, Jesus Lohwieser, Gertraud Sailer

Sünopsis: Neli sketši viipekeeles. "Hommikusöök" – "Õnnelik Hans" – "Meeleheide" – "Klassikokkutulek".

Trupist: THOW & SHOW näitleb saksa viipekeeles. Saksa viipekeele teater loodi 1979. aastal Müncheni Kurtide Liidu töögrupina. THOW & SHOW on esimene teater Saksamaal, kus juleti näidelda kurtide esimeses keeles – saksa viipekeeles, mis on täisväärtuslik keel samade väljendusvõimalustega kui kõneldavad keeled. See toetas kurte inimesi nende võitluses kogukonna tunnustamise eest. THOW & SHOW trupp moodustab väga olulise osa kurtide kultuurist.

* * *

Riik: Belgia

Trupp: Voir les signes

Näidendi pealkiri: "Jaam"

Autor, lavastaja, koreograaf ja stsenograaf: Lut Reysen

Teised abilised: Albert Berthe

Pikkus: 40-45 minutit

Näitlejad: Christain Marechal, Jan Braet, Graziella Falletta, Katia Lattrez, Pierre Kalema, Alessia Falletta, Romain Scaillet

Sünopsis: See on lugu inimestest jaamas: rong jääb sageli hiljaks ja mõnikord möödub peatumata, mis tekitab reisijates stressi, masendust ja viha. Mõned inimesed jaamas: kodutu naine; rikas mees teel pankas; kohtumisele ruttav naine; üliõpilane teel eksamile; reisijad peavad kaua oma rongi ootama; kummaline mees jälgib reisijaid...

Trupist: kurtide teatritrupp "Cie imagerie" asutati 1990. aastal ja nad on esinenud nii Belgias kui mujal (Saksamaa, Hispaania, Rootsi, USA, Holland ja Venemaa). 2004. aastal võttis trupp endale nime "Voir les signes", mille all ka Sloveenias kaks aastat tagasi esineti.

* * *

Riik: Horvaatia

Trupp: Teater, visuaalkunst ja kurtide kultuur – DLAN

Näidendi pealkiri: "9 kuud ja 10 minutit"

Autor ja lavastaja: Iva Vrbos ja Lino Ujcic

Koreograaf ja stsenograaf: DLAN teater

Teised abilised: Sandra Banić Naumovski

Pikkus: 30 minutit

Näitlejad: Lino Ujcic, Angel Naumovski, Iva Vrbos

Sünopsis: "9 kuud ja 10 minutit" on näidend elust. Pärast üheksat turvalist ja sooja kuud ema kõhus satume silmitsi igapäevaeluga. Iga päev üks ja sama kiirustamine; ei naudita elu, sööki, jooki, armastust, ühiskonda... Kõik taandub keskpärasusele ja ükskõiksusele. Üheksa kuu ootusärevus ja lootus muutub igapäevaseks 10 minutiks – ärkamine, tööks valmistumine, töötamine, magamine jne.

Trupist: DLAN loodi 2001. aastal eesmärgiga edendada kurtide kultuuri ja väärtusi ning kaasata kurte inimesi kõikidele elualadele. Peale teatritegemise tegeleb DLAN viipekeeles kursuste, viipeluule, viipetantsu ja kurtide visuaalkunstiga (maalimine, fotograafia, skulptuur ja video), kultuuriüritused, töötoad, loengud ja artiklid kodulehel.

* * *

Riik: Ungari

Trupp: Kurtide flamenkotrupp "Dancer in Silence"

Tantsu pealkiri: "Vaikuse jõud"

Autor, lavastaja, koreograaf, stsenoograaf: Eszter Papay

Teised abilised: Muriel Prevot, Marianna Veronika Szegedi (rahvusvahelise viipleemise tõlk)

Pikkus: 45 minutit

Tantsijad: Eszter Papay, Judit Mongyi, Jozsefne Vajda, Aranka Petkene Baksza, Erzsebet Totok, Erika Turoczy

Sünopsis: see tants on revüü, kus küpsed kurtid naised väljendavad, mida flamenco neile tähendab: rõõm, vabadus, kirk, naiselikkuse avaldumine. Antakse ülevaade flamenko ajaloost. See tants on tundlikust naisest, kes on võimeline muusikat tajuma seda kuulmata. "Flamenko, see tähendab maailma teisiti nägemist. Saatus on su meeles, muusika närvides!" (T. Boras)

Trupist: Kurtide flamenkotrupp "Dancer in Silence" loodi Ungaris 2010. aastal. Trupi eesmärgiks on õpetada kurtidele inimestele flamenkot. Kõik trupi tanstijad on kurtid naised ja koos näitavad nad, et armastus muusika ja tantsu vastu peitub igas inimeses, see võib olla võimas eneseväljendusvahend ka kuulmispuudega inimestele. Trupi eesmärk on jagada armastust ja kirge liikumise ning flamenko vastu. Trupi meetodid on samad, mis tavalistel tantsijatel, selle erandiga, et suheldakse viipekeeles. Esinemisel ei ole võimalik aru saada, et tegemist on kuulmispuudega tantsijatega. Kuigi tantsijad ei kuule muusikat, tunnetavad nad rütmi.

* * *

Riik: Eesti

Trupp: Moos

Näidendi pealkiri: "Lillia"

Autor: Ferenc Molnár

Lavastaja: Aivo Erm

Pikkus: 30 minutit

Näitlejad: Aivo Erm, Marko Uripea, Oleg Petrov, Viktoria Kroitor-Erm, Hugo Erm

Sünopsis: On tänasest ühe aastasaja tagune aeg. Liilia elumuutuse toob vaid üks embus - naljaviluks jääb karussellihobusel käe alla teenijatüdruk Julika nääps piht. Mõeldes peatselt sündivale lapsele, teeb siidivend meeleheitliku otsuse - röövida raha vanalt juudilt ning põgeneda Ameerikasse. Elu pakub oma kunstnikule aga taas uue kurvi.

Trupist: Kurtide noortest koosnev empaatiliste ja andekate näitlejate trupp, kelle südameasjaks on nakatada kurtidesse teatripisikut.

* * *

Riik: Leedu

Trupp: Teatritrupp "Mimika"

Näidendi pealkiri: "Kallistus"

Autor ja lavastaja: Janina Mazeikiene

Stsenograaf: Nojus Petrauskas

Pikkus: 30 minutit

Näitlejad: Nijolė Karmazienė, Valdas Katutis, Daiva Skavronskytė, Edita Lapinskaitė, Genovaitė Vengalytė

Sünopsis:

Ainus märk vaikusest
on lehed suul
Sügise silmad jälgivad
Elu keelt kõrvas
Puudutades kivi
Lõhud vaikuse
Lühikesed hingetõmbed loovad sümboli
Haigutus
Žestid tiibadeks
Lennanud üles
Üle oma saatuse
Kallista mind
Leidsime vaikuses
Teineteist

See on luuletus armastusest. Valu, teineteisest mööda rääkimine ja üksteise leidmine on selle

etenduse peamised eesmärgid.

Trupist: Teatritrupp “Mimika” on liikumis-, žesti- ja abstraktsiooniteater. Viipekeel võib olla sama väljendusriikas kui tekst. Keha on näitleja instrument. Oma kujutlusvõimega loob lavastaja teatrile mitmeid käsikirju. Lavastajad J. Vaitiekaitis ja J. Mažeikienė on oma töödes rõhutanud teemasse süvenemist ja visuaalsust. Lavastamise juures on kõige olulisem aidata puuetega inimesi – muuta nende elu rikkamaks ja huvitavamaks. Näitlejad valmistavad end igaks etenduseks põhjalikult ette, et pälvida vaatajate tähelepanu.

* * *

Riik: Soome

Trupp: Sateenkaariteatteri

Näidendi pealkiri: Elin on peaaegu kohal

Autor: Noora Karjalainen ja teatritrupp

Lavastaja, koreograaf, stsenograaf: Noora Karjalainen

Teised abilised: Anne Sjöroos (produtsent)

Pikkus: 30 minutit

Näitlejad: Noora Karjalainen, Aku Karjalainen, Aino Hakala, Aino Laiho

Sünopsis: “Elin on peaaegu kohal” on poeetiline rännak läbi masenduse ja üksinduse, mis jutustab loo aja- ja kohataju kaotanud Elinist. Oma õe äsjase surma rasket koormat kandes otsustab Elin magama heita ja mitte kunagi enam üles ärgata. Rännates sürreaalsete unenägude maastikul kohtab ta salapärasest võlurit Seni. Nad sõlmivad Seniga kokkuleppe: kui Elin elab üle kohtumise oma alateadvusega, siis aitab Sen tal oma elu jälle korda saada. Elin alustab oma seiklust. Etendus “Elin on peaaegu kohal” sisaldab visuaalset teatrit, tantsu, tsirkust ja nukuteatrit. Etenduses kasutatakse palju kehakeelt, nii et see on arusaadav kõigile.

Trupist: 1989. aastal asutatud Sateenkaariteatteri on olnud Soome kurtide kultuuri osa juba üle 20 aasta. Sellel amatööriteatril on üle 30 liikme, nii amatööre kui professionaale, kes tegelevad näitlemise ja kunstiga. Sateenkaariteatteri on edukalt osalenud mitmetel festivalidel ja kultuuriüritustel Soomes ja Euroopas.

* * *

Riik: Hispaania

Trupp: Pantomiimitrupp “OSORD”

Pantomiimi pealkiri: “Võimla”, “Õnn”

Autor ja lavastaja: Manuel Pinero Ruiz

Pikkus: 45 minutit

Näitlejad: Manuel Pinero Ruiz, Victor Manuel Hernandez

Sünopsis: Etendus osutab, et pantomiim on progresseeruv ja ravimatu haigus, mida on tarvis, et elust rõõmu tunda.

Trupist: Madridi Kurtide Liit asutati 1906 ja selle kultuuriosakond tegeleb pantomiimi, teatri, tantsu ja laulmisega. Aastatel 1986-2004 korraldas liit Madridis rahvusvahelist pantomiimibiennaali. Pantomiimitrupp „OSORD” on esinenud Leedus, Prantsusmaal, Venemaal, Saksamaal ja Itaalias.

* * *

Riik: Sloveenia

Trupp: Tihe stopinje

Näidendi pealkiri: “Elu”

Autor ja lavastaja: Lada Lištvanova

Koreograaf ja stsenograaf: Damjan Šebjan

Pikkus: 20 minutit

Näitlejad: Damjan Šebjan, Lada Lištvanova, Petra Šiler, Tea Lukan, Jože Bizjak, Vladan Vukajlovič

Trupist: 1999. aastal asutas Sloveenia Kurtide Liit teatritrupi “Tihe stopnije” ‘vaiksed sammud’, mille liikmeks said kohalike kurtide klubide näitlejad. Teatritrupi juhib lavastaja Lada Lištvanova, kes lõpetas Brno Muusika ja Etenduskunstide Akadeemia. Trupil on lai repertuaar, mis sobib ka kuuljatele. “Tihe stopnije” on esinenud kohalikel festivalidel, näiteks Ana Desetnica ja Lent. Oma esinemistega välismaal on teatritrupp pälvinud rahvusvahelise tunnustuse, muuhulgas on esinetud ka Rootsi kuninganna Silviale.

* * *

Külalisesinejad

Riik: Hong Kong

Trupp: Theatre of the Silence Hong Kong

Näidendi pealkiri: “Reis visuaalse teatri maailma”

Lavastaja: Bernard Bragg

Teised abilised: Fanda Lam (produtsent), Lego Ng (viipekeeleõlk)

Pikkus: 40 minutit

Näitlejad: Edward Chan, Edwin Chan, Jeff Ho

Sünopsis: “Reis visuaalse teatri maailma” hõlmab viipekeelt, liikumist ja pantomiimi. Etendus pakub huvi nii kurtidele kui kuuljatele inimestele, kuna selles kasutatakse visuaalse teatri tehnikat – visuaalne

loo jutustamine ja visuaalne luule. Theatre of the Silence proovib etendusega jõuda sõnadeülesesse fantaasiamaailma.

Trupist: Theatre of the Silence'i asutas 2000. aastal Hong Kongis grupp kuulmispuudega näitlejaid. Nad võitlevad selle eest, et kuuljatel ja kuulmispuudega inimestel oleksid võrdsed võimalused nautida etendusi ja näidelda. Theatre of the Silence on viimase kolme aasta jooksul esinenud üle kümne Euroopa, Aasia ja Põhja-Ameerika linnas. 2005. aastal nimetas ajakiri Time teatri "parimaks Aasia eriteatriks".

* * *

Riik: Inglismaa

Trupp: Viipekeelne tantsutrupp

Näidendi pealkiri: "Pool penni"

Autor: David Bower ja Pedro De Senna

Lavastaja: David Bower

Koreograaf: Isolte Avila Primoz Bayzac

Stsenograaf: Ethos Festiva

Teised abilised: Buckinghamshire New University, Ethos International Festival Ankara

Pikkus: 35 minutit

Näitlejad: Maria Margarita Degraal, David Karl Bower, Alexander James Ward, Jeremy Doulton, Francesca Lucia Osimani

Sünopsis: etenduses näidatakse läbi huumoriprisma, milline on praegune poliitiline ja sotsiopoliitiline olukord. Kasutatakse rahvusvahelist viiplemist, briti viipekeelt, viipelaulu ja –tantsu. Esineb teatri rokk/folk/punkmuusikat viljelev bänd omaloodud lugudega, kavereid ei kasutata.

Trupist: Signdance Collective on rahvusvaheline teater, mis esitab viipetantsu. Teater loodi 1987. aastal ja selle äratasid 2001. aastal uuesti ellu Isolte Avila ja David Bower. Signdance on suurepärase näide sellest, et kurdid ja puudega inimesed on võimelised teatrit juhtima. Teater on esinenud sadades linnades Lääne- ja Ida-Euroopas, Aasias ja Ameerikas, nii teatri- kui ka tänavaetendustega.

Veebileht: <http://sites.google.com/site/signdancecollective/>

YouTube: <http://võlurit.youtube.com/user/SigndanceCollective>

* * *